

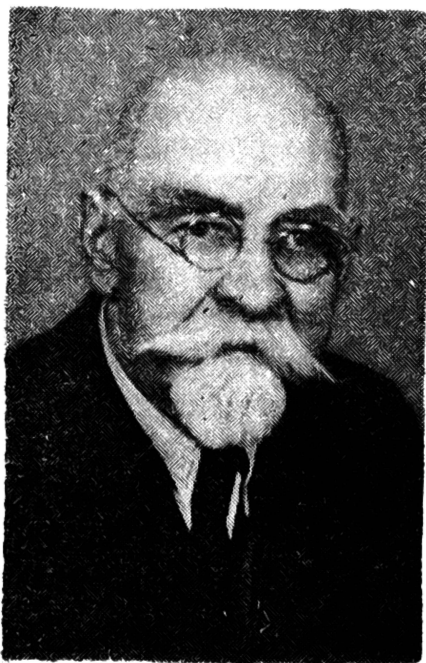
Wspomnienie pośmiertne o Kazimierzu Maciejowskim

(30. III. 1887 — 3. X. 1961)

Посмертное воспоминание о Казимире Мацейковском (1887—1961)

Obituary — Kazimierz Maciejowski (1887—1961)

3 października 1961 r. zmarł mgr inż. Kazimierz Maciejowski. Nad otwartą mogiłą na Powązkach w Warszawie pożegnał Zmarłego prof. F. Krzysik — przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Leśnego.

W 1957 r. z okazji 70-lecia urodzin i 50-lecia pracy zawodowej Maciejowskiego, Wincenty Pertkiewicz (zmarły w 1958 r.) umieścił w „Lesie Polskim” (nr 11/1957) artykuł pt. „Jubileusz zasłużonego leśnika”, w którym przedstawił zasługi ówczesnego Jubilata dla leśnictwa polskiego. Od czasu tej publikacji, Maciejowski żył jeszcze 4 lata i nadal był czynny, mimo dwukrotnego zawału serca. Dużo to mówi o niepożytej Jego energii. Widząc jak wiele pozostaje jeszcze do zrobienia dla lasów naszych, Maciejowski nie szczędził resztek swych sił.

W 1924 r. Maciejowski został mianowany na drodze konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rolnictwa, nadleśniczym nadl. Wirty, obiektu o szczególnym znaczeniu dla doświadczalnictwa leśnego.

Powierzenie Maciejowskiemu przez ówczesne władze leśne stanowiska nadleśniczego w Wirtach okazało się trafne pod każdym względem. Podczas 6-letniego kierowania nadleśnictwem nie tylko pełnił On wzorowo swe obowiązki lecz swą pracą badawczą przyczynił się wydatnie do naukowego wykorzystania powierzchni doświadczalnych z obcymi gatunkami drzew.

Dyrekcja LP w Toruniu doceniając wybitne zdolności organizacyjne Maciejowskiego, Jego wszechstronną wiedzę fachową i dar przekazywania tej wiedzy słu-

chaczom, powierza Mu ponadto kierownictwo kursów szkoleniowych dla gajowych, a następnie i dla leśniczych.

W końcu 1930 r. Maciejowski zostaje awansowany na starszego inspektora w Dyrekcji Naczelnej LP, zaś w 1934 r. obejmuje stanowisko kierownika Wydziału Hodowli i Ochrony Lasu, na którym pozostaje do wybuchu wojny.

Działalność Maciejowskiego w Wirtach była poprzedzona 17-letnią pracą zawodową na różnorodnych placówkach.

Maciejowski od lat dążył do zracjonalizowania cięć pielęgnacyjnych — czyszczeń i trzebieży, przez objęcie nimi również drzew żyjących. W 1934 r. opracował obowiązującą w lasach państwowych instrukcję techniczną o trzebieżach. Została ona oparta na zasadach niemieckich zakładów doświadczalnych z 1902 r. oraz na pracy dyrektora IBL — inż. J. Hausbrandta pt. „Ogólne wiadomości o trzebieżach i ich roli w gospodarstwie leśnym”.

Przed wprowadzeniem w życie nowej instrukcji trzebieżowej, Dyrekcja Naczelna LP zarządziła przeszkolenie personelu terenowego nadleśnictw. Dotychczasowa szablonowość w postępowaniu wykonawców została więc zastąpiona pracą głęboko przemyślaną. Przyczyniły się do tego sprecyzowane w instrukcji założenia. Aby ocenić całość pracy Maciejowskiego w tym kierunku, należy zaznaczyć, że (po 11 latach od ułożenia pierwszej instrukcji trzebieżowej), już po zakończeniu drugiej wojny światowej i utworzeniu Ministerstwa Leśnictwa (1945 r.) opracował On drugą jej edycję, nieco obszerniejszą od pierwszej, lecz o identycznych zasadach.

Niemniej ważną zasługą Maciejowskiego było wprowadzenie do zatwierdzanych operatów urzędzeniowych wytycznych o charakterze hodowlano-ochronnym, dostosowanych do warunków siedliskowo-gospodarczych odnośnych obiektów leśnych. W tym okresie Polska nie miała jeszcze podziału na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne, to też innowacja ta przyczyniła się do pogłębiania treści i użyteczności operatów.

Wojna uniemożliwiła Maciejowskiemu bezpośrednią pracę w lesie, nie naruszyła jednak więzi z nim. Podczas wojny ujawnił się też Jego głęboki patriotyzm (należał do ruchu oporu), jak również serdeczny stosunek do ludzi (pomagał materialnie wielu leśnikom chociaż sam borykał się z biedą).

Po wypędzeniu Niemców z kraju, w marcu 1945 r. zgłasza się do pracy i obejmuje początkowo stanowisko naczelnika Wydziału Ochrony i Hodowli Lasu, a krótko potem zastępcy dyrektora Departamentu Zagospodarowania Lasów Ministerstwa Leśnictwa.

W 1951 r. przechodzi na emeryturę. W. Pertkiewicz w swej publikacji słusznie zaznacza, że przedwczesne przeniesienie Maciejowskiego w stan spoczynku dotknęło nie tylko Jego osobę, lecz i leśnictwo polskie.

Po opuszczeniu Ministerstwa Leśnictwa Maciejowski poza zajęciami zarobkowymi na zupełnie obcym dla Niego stanowisku, kontynuuje do 1956 r. zapoczątkowane nieco wcześniej opracowania naukowe, dotyczące niektórych drzew leśnych. Ostatnie z nich pt. „Modrzew w lasach polskich” oparł na materiałach ankietowych Polskiego Towarzystwa Leśnego. Można gorąco zalecić młodym leśnikom zaznajomienie się z pracami Maciejowskiego, rzucone bowiem przez Niego światłe myśli niewątpliwie staną się dla nich dobrym drogowskazem.

Opracowania naukowe K. Maciejowskiego: „O przydatności daglezi dla lasów polskich i jej roli w gospodarstwie leśnym” („Sylwan”, 1950 r., nr 1/2); „Egzoty naszych lasów”, (PWRiL, 1951); „Modrzew” (PWRiL, 1952); „Olsza” (PWRiL, 1953); „Modrzew w lasach polskich” („Sylwan”, 1956, nr 11).

Kazimierz Maciejowski nie na próżno żył, dużo bowiem zdziałał dla lasów polskich.

Witold Jakutowicz